

CAST -seulontatesti kannabiksen käytön riskitason arviointiin

Testin on tuottanut: French Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction OFDT

Oletko käyttänyt kannabista **VIIMEKSI KULUNEIDEN 12 KK:n** aikana?

En

Kyllä → Onko sinulle tapahtunut seuraavia asioita **VIIMEKSI KULUNEIDEN 12 KK:n** aikana?

Yksi rasti riville

En koskaan   Harvoin   Joskus   Melko usein   Todella usein

1. Oletko käyttänyt kannabista ennen puolta päivää?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Oletko käyttänyt kannabista ollessasi yksin?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Onko sinulla ollut muistivaikeuksia käytettyäsi kannabista?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Onko joku ystävästäsi tai perheenjäsenistäsi kehottanut sinua vähentämään tai lopettamaan kannabiksen käyttöäsi?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Oletko yrittänyt vähentää kannabiksen käyttöäsi onnistumatta siinä?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
6. Onko sinulla ollut ongelmia kannabiksen käyttösi takia (riitaa, tappeluita, onnettomuuksia, kouluvaikeuksia, rahaongelmia jne.)?	☐ 0	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

Pisteet yhteensä

Pisteiden tulkinta:

Saat kokonaispisteet laskemalla yhteen jokaisesta vastauksesta tulleet pisteet. Kokonaispisteet kertovat, onko kannabiksen käyttöhäiriön (haitallisen käytön tai kannabisiippuvuuden) riski koholla.

0–2 pistettä: kannabiksen käyttöhäiriön todennäköisyys on matala.

3–6 pistettä: kannabiksen käyttöhäiriön todennäköisyys on kohtalainen.

7 pistettä tai enemmän: kannabiksen käyttöhäiriön todennäköisyys on korkea.

Lähde pisterajoille: Spilka, S. jne. Detection of problem cannabis use: The cannabis abuse screening test (CAST). Note nr 2013-02: OFDT.

Toimenpiteet pistetuloksen pohjalta:

0-2 pistettä: Tilanearvio kannabiksen käytöstä (huomioiden mm. asiakkaan ikä)

3-6 pistettä: Tarkempi tilanearvio kannabiksen käytöstä

7 pistettä tai enemmän: Tarkempi tilanearvio kannabiksen käytöstä ja tarvittaessa hoitoonohjaus

CAST-seulontatestin pistetuloksen tulkinta

HUOM! CAST (Cannabis Abuse Screening Test) on validoitu tieteellisesti useissa Euroopan maissa, mutta Suomen kontekstissa testin toimivuutta ei vielä ole tutkittu.

Testin pistetulosten tulkintaan vaikuttaa muun muassa asiakkaan ikä ja kokonaiselämäntilanne. Mitä nuoremasta asiakkaasta on kyse, sen matalampi kynnys on keskustelun käymiselle, kannabiksen käytön tilannearvion tekemiselle, sekä hoitoonohjaukselle.

Ohjeistus pistetulosten tulkinnasta on suuntaa antava ja sitä jalostetaan testistä kertyvän käyttökokemuksen myötä.

Esitetyt työkalut löytyvät maksutta osoitteesta: www.kannabishanke.fi

0–2 pistettä

Kannabiksen käyttöhäiriön todennäköisyys on matala

Toimenpide: Tilannearvio asiakkaan kannabiksen käytöstä (huomioiden mm. asiakkaan ikä)

Huomioitavaa:

- Mitä asiakas itse ajattelee käytöstään
- Mitkä asiat ovat asiakkaalla hyvin, hänen voimavaransa ja vahvuutensa

Asiakkaan kanssa kannattaa keskustella niistä kohdista, joista hän on saanut pisteitä sekä esimerkiksi siitä, miten hän jatkossa voi toimia välttyäkseen haitoilta.

Vinkkejä muutokseen: ylläpidetään hyvää, ehkäistään haittoja

Työkaluja: toiminnalliset kortit, faktapaperi, nelikenttä

3–6 pistettä

Kannabiksen käyttöhäiriön todennäköisyys on kohtalainen

Toimenpide: Tarkempi tilannearvio asiakkaan kannabiksen käytöstä

Huomioitavaa:

- Mistä pisteet muodostuvat? Nousevatko tietyt asiat erityisesti esiin?
- Mitä asiakas itse ajattelee käytöstään
- Mitä myönteistä asiakas kokee saavansa käytöstä? Voiko myönteisiä asioita saada muilla keinoilla?
- Mitä asiakas kokee voivansa muuttaa vähentääkseen käyttöön liittyviä haittoja?
- Asiakkaan voimavarat ja vahvuudet

Asiakkaan kannattaa tarkkailla kannabiksen käyttöönsä ja miettiä miten siihen liittyviä riskejä ja haittoja voisi vähentää ja ehkäistä.

"Kuinka pidän huolen, että kannabiksen käytöstä ei tule haittoja?"

"Milloin huolestuisin omasta kannabiksen käytöstäni?"

Vinkkejä muutokseen: käytön seuranta, haittojen vähentäminen (huomioiden käyttömäärät, käyttötavat, aineen laatu), onnistumisten esille tuominen

Työkaluja: nelikenttä, kannabispäiväkirja, muutossuunnitelma-lomake

7 pistettä tai enemmän

Kannabiksen käyttöhäiriön todennäköisyys on korkea

Toimenpide: Tarkempi tilannearvio asiakkaan kannabiksen käytöstä ja tarvittaessa hoitoonohjaus

Huomioitavaa:

- Asiakkaan kokonaistilanne
- Mitä asiakas itse ajattelee käytöstään
- Mitä asiakas kokee voivansa muuttaa vähentääkseen käyttöön liittyviä haittoja? Mitä myönteistä muutoksesta voisi seurata?
- Mitkä asiat tukevat muutosta, mitkä asiat voivat olla esteenä muutokselle?
- Asiakkaan voimavarat ja vahvuudet, miten hyviä asioita voi vahvistaa
- Päihdehoidon tarpeen arviointi

Vinkkejä muutokseen: käytön seuranta, muutoksen suunnittelu, pientenkin muutosten ja onnistumisten arvostaminen, muutos ei ole mutkatonta, haittojen vähentäminen (huomioiden käyttömäärät, käyttötavat, aineen laatu)
Työkaluja: nelikenttä, kannabispäiväkirja, muutossuunnitelma-lomake